

17. června si svět připomíná boj proti suchu a rozšiřování pouští

17.6.2024 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

17. červen je již tradiční připomínkou Světového dne boje proti suchu a rozšiřování pouští. V roce 1995 jej zavedla Organizace spojených národů s cílem upozorňovat svět na přetrvávající problém sucha a degradace půdy v ohrožených oblastech. Letošní osvětová kampaň, jejímž tématem je „Společně pro půdu. Náš odkaz. Naše budoucnost“ (United for Land. Our Legacy. Our Future), zdůrazňuje společný závazek k udržitelnému hospodaření s půdou napříč všemi sektory společnosti, abychom chránili tento neocenitelný přírodní zdroj pro současné i budoucí generace. Zároveň si letos připomínáme 30. výročí sjednání Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci.

Desertifikace, degradace půdy a sucho patří k nejpálčivějším environmentálním problémům současnosti, přičemž až 40 % veškeré půdy na světě je již považováno za degradovanou. Zdravá půda nám poskytuje nejen téměř 95 % potravin, ale i mnohem více: šatí nás a poskytuje nám přístřeší, pracovní místa a živobytí a chrání nás před zhoršujícími se suchy, povodněmi a požáry. Rostoucí světová populace spolu s neudržitelnými vzorci výroby a spotřeby zvyšují poptávku po přírodních zdrojích a vytvářejí nadměrný tlak na půdu, který vede až k její degradaci. Desertifikace a sucho jsou příčinou nucené migrace, která každoročně ohrožuje desítky milionů lidí vysídlením.

„Pro Českou republiku je zásadní, abychom vodu v krajině a půdu dokázali chránit nejen pro nás, ale i pro příští generace. I proto jsem rád, že se podařilo prosadit novelu na ochranu zemědělského půdního fondu, která ochrání tu nejlepší zemědělskou půdu a umožní výsadbu krajinných prvků na zemědělské půdě nebo usnadní výsadbu stromů kolem silnic. A také mě opravdu těší, že jsme nyní na Radě pro životní prostředí schválili s ostatními členskými státy EU zásadní nařízení pro obnovu přírody, které právě nastavuje jasné cíle pro adaptaci a obnovu krajiny v Evropě. Všude tam, odkud se biodiverzita ztratila – ať už se to týká našich polí, luk, lesů, ale také potoků, řek nebo jezer – ji potřebujeme vrátit. Českou krajinu potřebujeme adaptovat na změnu klimatu a nutnost realizace zejména efektivních opatření k zajištění vodních zdrojů pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, zabezpečení energetických zdrojů a současně i k zadržení a posílení vody v krajině pro krajinné ekosystémy i zemědělskou produkci, je čím dál naléhavější,“ vysvětluje **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).**

Ministerstvo životního prostředí dlouhodobě podporuje opatření, která pomáhají zmírňovat negativní dopady sucha a nedostatku vody, a to jak z národních, tak evropských finančních prostředků. Podpůrné projekty jsou zaměřovány na zadržování vody v krajině, šetrné hospodaření se srážkovými vodami, pitnou vodou a posílení přirozeného oběhu vody v krajině. Na opatření ve volné krajině mohou nejen domácnosti, ale i obce, podnikatele nebo nevládní organizace využít finanční podpory z aktuálního Operačního programu Životní prostředí, který má až do roku 2027 k dispozici téměř 5,4 miliardy korun.

Úmluva OSN o boji proti desertifikaci, sjednaná v roce 1994, je celosvětovou mezinárodní smlouvou pro ochranu půdy před degradací a zmírňování dopadů velkého sucha. Zapojeno je v ní aktuálně 197 zemí a jako celek i Evropská unie. Úmluva pamatuje také na region střední a východní Evropy, jehož specifické podmínky, jako je ohroženost vodní a větrnou erozí či znečištění půd chemickými látkami, řeší příloha V této úmluvy, platná od roku 2001. Česká republika přistoupila k úmluvě v roce 2000 a podílí se tak na celosvětové úrovni na hledání způsobů, jak zmírňovat dopady sucha a jak předcházet

degradaci půdy v ohrožených oblastech.

https://www.mzp.cz/cz/news_20240617_17-cervna-si-svet-pripomina-boj-proti-suchu-a-rozsirovani-po-usti